

Sofie Berg Axelsens 1. maj-tale

Taler

Sofie Berg Axelsen
Formand for HK Handel
Hovedstaden

Dato

1. maj 2024

Sted

Arbejdermuseet, København

1 I dag er en special dag i bevægelsen. Ikke kun fordi det er første maj - men også fordi Arne i dag får sin pension. Nu får Arne den mulighed, dem på livets solside altid har haft – muligheden for en god og værdig alderdom med tid til familie og fritidsinteresser.

5

Den har man brug for, hvis man har stået på butiksgulvet eller har løftet på lagrene fra man gik ud af folkeskolen. Nogle allerede efter 7. klasse.

10 Nu skal de nyde det, de er blevet lovet – nemlig et otium, hvor de selv kan bestemme over deres tid. Hvor de eneste tunge løft er løft af børnebørn.

I dag er det heldigvis de færreste, der begynder et fuldtidsarbejde, når de går ud af 7. klasse.

15 Men der er mange, der får deres første møde med arbejdsmarkedet, mens de stadig er i skole. Her tænker jeg på vores fritidsjobbere.

20 Dem, der tjener lidt penge ved at tømme flaskeautomaten, betjene kassen og sætte varer på hylderne i supermarkedet. Dem har vi mange af på vores område, eksempelvis er hver tredje, der har et fritidsjob i Danmark, ansat i et supermarked.

25 Fritidsjob, det er godt. Alt peger på, at de unge får bedre karakterer i skolen, det mindsker risikoen for at ende i fængsel, og så er de unge faktisk også mere motiverede til at tage en uddannelse.

Jeg ved ikke, om det var fordi jobbet nede i Netto var så hårdt, at man kom frem til, man hellere måtte skynde sig at komme på skolebænken... Men uagtet hvad, så tror jeg på, at alle har brug for at blive forventet noget af.

35 Desværre er der for få, der har et fritidsjob her i vores by. Andelen af unge, der har et fritidsjob i Ringkøbing-Skjern er langt højere end andelen af unge, der har et fritidsjob i København.

Nu er jeg jo selv fra Nordjylland, og selv om min far nok ville sige, at jyder
40 arbejder hårdere end københavnere - så kan det da ikke være rigtigt, at ikke engang hver tredje af de københavnske unge har en tjans ved siden af skolen, når det er cirka halvdelen af de unge i Ringkøbing-Skjern.

Københavnerbørn skal da også have fordelene ved at lære arbejdsmarkedet at
45 kende med alt, hvad det indebærer: overenskomster – forhåbentlig i hvert fald - med chefer og med tidsregistrering.

50 Derfor er det også dejligt, at beskæftigelsesministeren vil se på, hvordan flere unge kan få et fritidsjob. Men jeg bliver lidt bekymret, når jeg hører, at det skal ske ved at lempe på beskyttelsen af de unge.

55 Fritidsjobberne stiller krav til os i bevægelsen, for selv om der måske allerede er regler, som potentielt kan lempes på, er det desværre ikke alle steder, man passer lige godt på sine unge ansatte.

60 Vi ved, at unge ansatte har højere risiko for at komme ud for arbejdsulykker og for at blive udsat for uønsket seksuel opmærksomhed.

Jeg bliver vred, når jeg taler med unge mennesker, hvis første møde med arbejdsmarkedet desværre også er et første møde med overfusninger, trusler eller i værste tilfælde røveri. Det er heldigvis langt fra alle fritidsjobberes virkelighed,
65 men det er virkeligheden for for mange.

Og det gælder også i mødet med kunder. Det gælder også for os, når vi handler i butikkerne. Når jeg hører fra mine ofte meget unge medlemmer, hvad de må

70 lægge øre til af tilsvininger fra kunder, ja så skulle man tro, at de læste op af de
sindssyge ting, folk skriver til Mette Frederiksens på hendes Facebook-side.

Vi skal behandle hinanden ordentligt. Vi skal tale pænt. Og vi skal da særligt lade
være med at råbe ad en 16-årig dreng, fordi der ikke er mere hakket fars i
75 køledisken.

Det er ikke alle HK'ere, der hører til de bedst lønnede i kongeriget. De hører til
80 de nogle af de mest hårdtarbejdende og uundværlige i kongeriget. Men ikke de
bedst lønnede.

Og hvis mine medlemmer vil gøre sig forhåbninger om at bo i nærheden af sit
arbejde – særligt her i hovedstadsområdet – er man nødt til at vende hver en
85 mønt.

Desværre betyder det også, at flere vælger fagforeningen fra.

Jeg forstår godt, at det er dyrt at være med i en fagforening, hvis man tjener
90 25.000 kroner om måneden. For nogen endda mindre end det.

Men vi ved, at dem, der bliver nødt til at prioritere fagforeninger fra på grund af
prisen, ofte er dem, der har allermost brug for at stå sammen om at få bedre
vilkår.

95

Derfor har vi måttet tænke nyt.

Hvis vi skulle have bygget en fagforening i dag – var vi så blevet enige om, at
prisen skulle være den samme for alle uagtet om man tjener 25.000 eller 50.000
100 kr. om måneden?

I HK vil prisen på et medlemskab i løbet af 2024 derfor gå over til at være
bestemt af, hvor mange penge du tjener. Der vil være et almindeligt kontingent
og et solidarisk kontingent for dem, der tjener mindst.

105

Fordi det giver bedre mening at have satser på fagforeningskontingent ud fra
hvad du tjener – end som i dag, hvor det afgørende er, om du arbejder under

eller over 30 timer.

110

Forhåbentlig kan det gøre, at der er flere, som får muligheden for at være medlem af en rigtig fagforening fremfor en af dem, der forsøger at skabe en forretning på at underminere den danske model. På at nyde godt af de rigtige fagforeningers arbejde uden selv at forbedre løn- og arbejdsforhold. Men værre endnu:

115

De tjener penge på at lokke hårdtarbejdende mennesker til at gamble med den eneste sikkerhed de har i arbejdslivet – nemlig deres overenskomst og sammenholdet med deres kolleger.

120

Det er netop en af årsagerne til, at vi står her i dag.

Når vi fejrer 1. maj, så gør vi det fordi vi er et fællesskab og ved, at vi har brug for hinanden.

125

Igennem de sidste mange år er der alt for mange, der har haft held til at spille de offentlige og de privatansatte ud mod hinanden. At mine privatansatte medlemmer er dem, der betaler for festen, mens de offentligt ansatte bruger alle pengene og i øvrigt er syge hele tiden.

130

Den modsætning er farlig for en samlet bevægelse. Og den er også falsk. Når velfærden bliver dårligere, bliver mine medlemmers hverdag også dårligere.

135

De er for eksempel ramt hårdt, når daginstitutionen lukker klokken 16, og de selv først har fri 17.30. De har lige så ondt i maven over, om der er pædagoger nok til at passe på deres børn, som pædagogen har over, om der er kolleger nok på arbejde.

140

Og selvom min tale ikke skal handle om bagernes nye højtid – Store Hvededag – så var konsekvensen af Regeringens beslutning om at fjerne en helligdag, at folk i sidste uge skulle møde ind på arbejde – alt imens deres børn skulle blive hjemme fra skole.

145

I den forbindelse kan man godt få den tanke, at det er dilemmafyldt at sige, at folk skal arbejde noget mere – samtidig med at vi ikke er lykkedes med at få bugt med hvad der vel er blevet en folkesygdom i Danmark: nemlig stress.

150 Hvis det koster samfundet 55 milliarder kroner årligt – for slet ikke at tænke på
hvad det koster for den enkelte, og for familierne – så kunne det være, at vi
skulle kigge den vej, når vi taler om at øge arbejdsudbuddet.

155 Vi i fagbevægelsen plejer at lave overenskomster med arbejdsgiverne. I partiet
har man valgt at gå i regering med dem.

Men selvom vi i partiet og i fagbevægelsen nok ikke ser helt ens på alle løsninger,
så har vi brug for hinanden.

160 Når vi forener vores kræfter, kan vi skabe forandringer og forbedringer af
almindelige menneskers liv, som man ikke har formået noget andet sted i
verden. Jeg ved, at hvis vi fortsætter det, ligger der store sejre forude.

165 Vi er endnu ikke stødt på et problem eller har oplevet nogen uretfærdighed, som
ikke kunne løses ved, at Socialdemokratiet og fagbevægelsen satte sig ned
sammen. Og som Peter Belli har sagt: Selvom det går op og ned ad bakke, så går
vi samme vej.

Rigtig god 1. maj.

170

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

175

Tags

1. maj-tale, Fagbevægelsen

Relateret

Anton Bach Thomassens 1. maj-tale
1. maj 2024

180

Christel Schaldemoses 1. maj-tale
1. maj 2024

Sophie Hæstorp Andersens 1. maj-tale
1. maj 2024

Magnus Barsøes 1. maj-tale
1. maj 2024

185

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/sofie-berg-axelsens-1-maj-tale>